

Przystanek matura

Zadania i ćwiczenia ułatwiające przygotowanie się do egzaminu maturalnego z języka polskiego

Wypowiedź ustna - Wyjaśnij, odwołując się do podanego fragmentu powieści "Krzyżacy" Henryka Sienkiewicza i do innego utworu literackiego, jaką funkcję może pełnić stylizacja w utworze literackim.

Lecz księżna odpowiedziała wesoło:

– My jeno tu nogi wstąpili rozprostować, a na rano trzeba nam do Krakowa. Wypaliśmy się w dzień i jedziemy nocą dla chłodu, a że to już kury piałły, nie chciałam pobożnych zakonników budzić, zwłaszcza z taką kompanią, która więcej o śpiewaniu i płasach niżeli o odpoczynku myśli.

Gdy jednak zakonnik nalegał ciągle, dodała:

- Nie. Tu już ostaniem. Dobrze czas na słuchaniu świeckich pieśni zejdzie, ale na jutrznię do kościoła przyjedziemy, aby dzień z Bogiem zacząć.

- Będzie msza za pomyślność miłościwego księcia i miłościwej księżnej – rzekł zakonnik.

- Książę, mój małżonek, dopiero za cztery albo za pięć dni zjedzie.

- Pan Bóg potrafi i z daleka szczęście zdarzyć, a tymczasem niech nam, ubogim, wolno będzie choć wina z klasztoru przynieść.

- Radzi odwdzięczym – rzekła księżna.

PYTANIE 1

Co to jest stylizacja? Podkreśl poprawne sformułowania.

Stylizacja jest to wprowadzenie do tekstu w sposób celowy/w sposób przypadkowy cech językowych charakterystycznych dla tego samego stylu/dla innego stylu.

ODPOWIEDŹ

Stylizacja jest to wprowadzenie do tekstu w sposób celowy/w sposób przypadkowy cech językowych charakterystycznych dla tego samego stylu/dla innego stylu.

.....

PYTANIE 2

Jakie są rodzaje stylizacji? Uzupełnij punkty.

cechy języka potocznego, archaizmy, elementy gwarowe

Archaizacja - polega na wprowadzeniu do wypowiedzi

Dialektyzacja - polega na wprowadzeniu do wypowiedzi

Kolokwializacja - polega na wprowadzeniu do wypowiedzi

ODPOWIEDŹ

Archaizacja - polega na wprowadzeniu do wypowiedzi archaizmów.

Dialektyzacja - polega na wprowadzeniu do wypowiedzi elementów gwarowych.

Kolokwializacja - polega na wprowadzeniu do wypowiedzi cech języka potocznego.

.....

PYTANIE 3

Zaznacz poprawny punkt.

A. Stylizacja obejmuje słownictwo, fleksję.

B. Stylizacja obejmuje fonetykę, składnię, słownictwo.

C. Stylizacja obejmuje słownictwo, fleksję, fonetykę, składnię.

ODPOWIEDŹ

C

.....

PYTANIE 4

Określ czas wydarzeń, o których mowa we fragmencie powieści H. Sienkiewicza.

ODPOWIEDŹ

Wydarzenia rozgrywają się w średniowieczu.

.....

PYTANIE 5

Z jakim rodzajem stylizacji mamy do czynienia?

ODPOWIEDŹ

Jest to przykład archaizacji.

.....

PYTANIE 6

Jakie główne elementy budowy tekstu obejmuje archaizacja?

ODPOWIEDŹ

A. wypowiedzi narratora.

B. dialogi bohaterów.

.....

PYTANIE 7

W jaki sposób realizuje się archaizacja?

ODPOWIEDŹ

A. w słownictwie, np. kompania, płas.

B. w formach gramatycznych, np. niżli, jeno.

C. poprzez składnię zdań nawiązującą do języka staropolskiego.

.....

PYTANIE 8

Wskaż inny tekst literacki.

ODPOWIEDŹ

W "Weselu" Stanisława Wyspiańskiego ważnym środkiem artystycznym jest dialektyzacja. Dzięki temu zabiegowi można odróżnić wypowiedzi mieszkańców wsi od mowy inteligencji.

.....

PYTANIE 9

Jaki jest wniosek?

ODPOWIEDŹ

Stylizacja wprowadza czytelnika w fabułę dzieła, pomaga odtworzyć tło epoki, w której została umieszczona akcja utworu. Służy indywidualizowaniu języka bohaterów. Urozmaica styl utworu.